Keski-ikäiset ovat Suomessa alkaneet ryypätä oikein urakalla. Viranomaisia tilanne on alkanut jo hirvittää.

Ämpäri ei enää riitä

Satu Kreivi-Palosaari, tekstit
Jarmo Kontiainen, kuvat

Opiskelijaporukoissa laulettiin ennen vanhaan **Irvinin** juomalaulua Ei tippa tapa uudella sanoituksella ”ämpäri ei riitä”.

Vuonna 2008 Suomessa voidaan todeta laulua mukaillen, että alkuun on päästy ja yhä useamman korvien välissä kuuluu lopputoteamus ”antaa mennä vaan”...

Työssäkäyvistä jopa 300 000–500 000 on alkoholin suurkuluttajia.

Helsinkiläinen Minnesota-yrittäjä **Mika Arramies** on vihainen, kun alkoholismia ei ymmärretä Suomessa vieläkään sairaudeksi. Hoitojärjestelmä on hänen mielestään kehitetty rappioalkoholisteja varten, vaikka suurimmat ongelmat ovat elinkeinoelämän puolella.

”Ne hoitavat krapulaa, vaikka ihmisten pitäisi saada hoitoa vakavaan sairauteensa, joka voi johtaa kuolemaan. Lisäksi alkoholismi aiheuttaa 5 miljardin euron menot kansantalouteen.”

Arramies – entinen alkoholisti itsekin – lataa täysillä: ”Koulutusjärjestelmämme tuottaa päihdealan ammattilaisia, jotka hoitavat ihmisiä kahden prosentin hoitotuloksella. Järjestelmä kaipaa kokonaisvaltaista rakennemuutosta.”

Parasta hoitoa on miehen mukaan se, että alkoholiriippuvaiset ihmiset ymmärtävät sairastavansa kroonista hermostosairautta. ”Minua melkein naurattavat lääkehoidot, joilla vähennetään alkoholin tuottamaan mielihyvää. Mun kaikki potilaat ovat käyneet läpi sen hoidon ja niin olen käynyt itsekin. Turhaan. Alkoholin suurkuluttajaa hoito voi vielä auttaakin, mutta alkoholistille se on vitsi. Hän haluaa juuri mielihyvää!”

Mika Arramies pitää karmena, että alkoholisteille annetaan matkaan juomispäiväkirjat.

”Alkoholistin juominen vain pahenee sillä tavalla. Alkoholistia voi verrata kissa-allergiseen. Jokainen ymmärtää, ettei sellaisen nokan eteen kannata työntää kissaa.”

Arramiehen selvitysten mukaan geenit selittävät 50–60 prosenttia alkoholismista. Sairautta ei kuitenkaan peritä, ainoastaan alttius sairauteen.

”Etanoli on normaali-ihmiselle myrkky, mutta alkoholistin hermosto, mieli ja tunteet huutavat sitä. Kyseessä on enemmän kuin addiktio. Se on kaiken kattava kokonaisvaltainen tarve.”

Tsot, tsot, sanoo ylilääkäri **Hannu Alho** Kansanterveyslaitoksen riippuvuushäiriöiden hoidon ja ehkäisyn yksiköstä.

Hänen mielestään on vanhanaikaista yleensä puhua alkoholisteista. Hän haluaa puhua alkoholiriippuvuudesta tai -ongelmasta.

”Alkoholiriippuvuudesta on kyse, kun ihminen ei hallitse alkoholinkäyttöään. Määrä ei ole ratkaiseva, vaan se, että asiaa ei kyetä kontrolloimaan.”

Hannu Alhon mielestä merkittävin alkoholiongelmaan liittyvä julkaisu on Käypähoito-suositus.

”Suositukset perustuvat näyttöön. Siellä on selvästi sanottu, että alkoholiriippuvuus on merkittävin suomalaisten terveysuhka ja että on olemassa tehokkaita hoitomuotoja, joita tulisi käyttää.”

Alho ottaa myös osaa geenikeskusteluun. Kohta yksi: Kenestäkään ei tule alkoholistia ellei hän käytä alkoholia. Kohta kaksi: Jokaisesta voi tulla alkoholisti, jos hän käyttää tarpeeksi alkoholia. Ja kohta kolme: On totta, että geeniperintötekijät herkistävät toisia ihmisiä. Kun kaksi juo saman verran, kenties vain toinen heistä jää koukkuun.

Kaikista tärkein on Alhon mielestä kuitenkin kohta neljä: ”Koskaan ei ole peli pelattu.”

Suurin alkoholiriippuvuuteen liittyvä väärinkäsitys on Alhon mukaan se, että sairaus olisi itse aiheutettu ja että sitä ei voi hoitaa.

Väärin, väärin!

Kyseessä on alkoholin aiheuttama aivosairaus, jota voidaan hoitaa. Miten, riippuu siitä, kuuluuko suurkuluttajiin eli riskiryhmäläisiin vai alkoholiriippuvaisiin.

Terveydenhuollon piirissä on huomattu, että juuri 50–60 -vuotiaiden alkoholiriippuvuus on lisääntynyt enemmän kuin väestön keskimäärin. Siinä kytee tulevaisuuden pommi. Asiasta ei vielä ole kovin paljoa edes puhuttu.

Asiantuntijat ovat ymmällään ilmiöstä. ”Tilastot kertovat jostain, johon ei ole osattu varautua”, Alho miettii. ”Pahentaako eläkkeelle jääminen juomista vai tuleeko henkilökohtainen raja vain vastaan tietyssä vaiheessa? En tiedä. Asiaa on tutkittava.”

Alkoholin käyttäjät jaetaan neljään ryhmään. Niihin, jotka eivät käytä ollenkaan, sosiaalisiin käyttäjiin, riski- tai suurkuluttajiin sekä alkoholiriippuvaisiin.

Suomessa jo hurjat 20 prosenttia kuuluu riskikäyttäjiin.

”Se on paljon”, Alho myöntää. ”Onneksi on olemassa tehokkaita hoitomuotoja sekä suurkuluttajille että alkoholiriippuvaisille. Apua löytyy.”

Hannu Alhon mielestä kahden prosentin hoitotulos pitää paikkansa silloin, jos tavoitellaan täydellistä raittiutta.

”Onko se oikea tavoite? Minun mielestäni oikea tavoite on saada ihmisten elämä takaisin raiteilleen.”

Alho on ollut kehittelemässä lääkehoitoja ja on siis siltä osin kokonaan toisella linjalla kuin minnesotalaiset, jotka pitävät AA-liikkeen tapaan täysraittiutta ainoana mahdollisuutena.

”Hoidon pitää aina olla kokonaisvaltaista. 60 prosenttia alkoholiriippuvaisista sairastaa myös depressiota, mikä pitää hoitaa”, Alho tähdentää. ”Hyviä tuloksia saadaan, kun yhdistetään psykososiaalisiin hoitomuotoihin, motivoiviin hoitoihin ja kognitiiviseen terapiaan lääkehoitoja.”

Lääkehoidoista tärkeimmät ovat antabus ja naltreksoni, joka auttaa retkahdusten estossa. Tutkimuksissa on todettu naltreksonia saaneiden potilaiden juovan harvemmin ja vähemmän, ja myös retkahtavan harvemmin kuin lumeryhmäläiset. Tärkeää on yhdistää retkahtamisen estoon opettava hoito.

ARKISTO

Mika Arramies

ARKISTO

Kari Poikolainen

ARKISTO

Hannu Alho

Tuula Hursti

Oulun kaupungin päihdepalvelujen esimies vastuuhenkilö **Tuula Hursti** on työskennellyt 40 vuotta enemmän tai vähemmän päihdeongelman parissa. Edelleen Hursti on halunnut tehdä myös varsinaista asiakastyötä, vaikka päätoimisesti hän on hallintotehtävissä.

”Kaikista eniten olen huolissani lapsiperheistä, joissa juodaan paljon, vaikka huostaanottotarpeista ei olisikaan vielä kysymys.”

Hursti pitää huolestuttavana, jos vanhempien kaikkeen vapaa-ajan viettoon liittyy alkoholi.

”Äidin ja isän humaltuminen – vaikka aikuisten mielestä kysymys on vielä ihan kohtuullisesta juomisesta – on lapsesta häkellyttävää. Jokainen voi kuvitella, miten oudolta tuntuu, kun isä tai äiti tulee yhtäkkiä taputtamaan päätä hellästi, vaikka se ei kuulu hänen normaalitapoihinsa.”

Tuula Hurstia raivostuttaa, että samaan aikaan kun kulttuuri on alkoholikyllästeisempää kuin koskaan, asenteet alkoholiongelmaista kohtaan ovat koventuneet. Kaksinaismoralismi rehottaa.

”Alkoholiin liittyvä seurustelu saattaa olla jokapäiväistä, mutta auta armias, jos joku jääkin koukkuun. Oma vika! Ongelmaista kohdellaan huonosti, halveksitaan ja syrjitään. Vaikka kuka tahansa seurueesta olisi voinut alkoholisoitua.”

Hurstia ihmetyttää, että nykyään saatetaan kutsua useammin viinille kuin kahville. Ensin juodaan puokkiin pullo viiniä, pian menee pullo mieheen.

”Kohta perheessä juodaankin neljä pulloa viiniä viikonlopun aikana.”

Toinen kestää enemmän – toinen vähemmän. Olemme saaneet erilaiset lähtökohdat, Hursti muistuttaa. Yksi asia on varmaa. ”Kukaan ei voi mennä vannomaan.”

Tuula Hursti sanoo, että hän ei sääli alkoholiriippuvaista, mutta suree kyllä tilannetta. ”Niitä kaikkia menetettyjä mahdollisuuksia.”

Hänen mielestään päihdealan ammattilaiset uskaltavat sanoa suorat sanat. Viina sanotaan viinaksi, krapula krapulaksi.

”Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin päätöstä minä en ymmärrä ollenkaan, että krapulaiset potkitaan pihalle. Hyvää esimiestaitoa on puuttua ongelmaan mahdollisimman varhain. Alkoholiongelmainen on ohjattava hoitoon.”

Hursti pitää loukkaavana, että työvoimapulassa haalitaan väkeä toiselta puolelta maailmaa, mutta ei samaan aikaan haluta hoitaa Suomessa ihmistä, jolla on alkoholiongelma.

Oulussa päihdeongelmaisista aikuisista noin 90 prosenttia tulee hoitoon viinan takia. Nuorisosta puolet tulee huumeiden, puolet viinan vuoksi.

”Jos tilanne on kehittynyt jo alkoholismiksi, näen raittiuden ainoana vaihtoehtona”, Hursti toteaa. ”Juomalaskureista ja muusta nettiaineistosta on runsaasti apua sellaiselle, jolla alkaa livetä.”

Hurstin mielestä nyt pitäisi kerta kaikkiaan alkaa puhua enemmän raittiuden puolesta.

Alkoholitutkimussäätiön tutkimusjohtaja **Kari Poikolaisen** mielestä ei voida selvittää lyhyesti ja rautalankamallilla, kuinka alkoholisoituminen tapahtuu.

”Polkuja on niin monenlaisia. Vaaraa lisäävät tupakointi, sellaiset luonteenpiirteet, joihin kuuluu huonoa käytöstä, äkkipikaisuutta ja vihaisuutta sekä vanhempien alkoholismi.”

Poikolainen sanoo, ettei hänellä edes ole varmaa mielipidettä siitä, onko alkoholismi sairaus. Monet lääkärit ja AA-liike pitävät alkoholismia sairautena, monet filosofit ja yhteiskuntatieteilijät taas eivät pidä.

Kulttuurilla on joka tapauksessa suuri vaikutus alkoholinkäyttöön, samoin sosiaalisilla tekijöillä saman kulttuurin sisällä.

”Ympäristön ja perimän vaikutuksiksi on arvioitu puolet ja puolet, mutta arvioihin sisältyy paljon virhelähteitä. Vaaraa lisääviä geenejä ei tunneta, vaikka tutkimusta on tehty paljon. Voi olla että perimän vaikutus on yliarvioitu.”

Kellojen pitäisi kalkattaa – ja lujaa! – jos havaitaan teini-ikäisen humalajuomista, juomisen salailua, työpaikalla alkoholin vaikutuksen alaisena olemista tai alkoholin käyttöä muussa sopimattomassa tilanteessa, esimerkiksi autoillessa, urheillessa tai koneita käyttäessä.

Poikolainen myöntää, että perinteisistä uskoon tulemisesta ja rakastumisesta on tuntuvaa apua alkoholismiin, mutta ”niin on ystävistä ja hoidoistakin”.

Kaikkein salakavalinta alkoholismissa on hänen mielestään se, että on hyvin vaikea ennustaa, kuka alkoholisoituu.

Miten on mahdollista, että joku ihminen käyttää runsaasti alkoholia koko elämänsä ajan, mutta ei silti alkoholisoidu?

”Sen kun tietäisin, niin olisin paljon kuuluisampi”, Poikolainen sanoo.

FAKTA

Kunnon känni kiinnostaa

- Riskirajat: naisilla 16 annosta viikossa, miehillä 24 annosta viikossa.
  Kertariskiraja: 7 annosta miehillä, 5 naisilla. Jos sen yli menee, on kyse riskikäytöstä.
- Suomalaisten juomatapojen vanha ydin, humalahakuinen kulutus, elää sitkeänä. Juomatapojen sitkeydestä kielii myös se, että alkoholin nauttiminen ruokajuomana on edelleen harvinaista.
- Alkoholin käyttö painottuu voimakkaasti viikonloppuihin.
- Alkoholijuomien kokonaiskulutus kasvoi lähes kolme prosenttia vuonna 2007.
  Muutettuna 100 prosenttiseksi alkoholiksi asukasta kohti kulutettiin 10,5 litraa , eli 0,2 litraa enemmän kuin vuonna 2006 ja saman verran kuin vuonna 2005.
  Tilastoidun kulutuksen eli kotimaassa myydyn alkoholin määrä nousi 8,7 litraan, mikä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin.
  Vuoteen 2003 verrattuna alkoholin kulutus on lisääntynyt 14 prosenttia.
- Noin 15 prosenttia alkoholin käyttäjistä alkoholisoituu.
- Kymmenesosa juo lähes puolet kaikesta kulutetusta alkoholista.
  Naisten osuus alkoholin kokonaiskulutuksesta on kasvanut. Noin 40 prosenttia 15-69 -vuotiaista naisista ilmoitti vuonna 1968 olevansa raittiita. Nykyään noin 90 prosenttia naisista on käyttänyt alkoholijuomia viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana. Osuus on lähes sama kuin miehillä.

Lähde: www.paihdelinkki.fi

Kertoessaan kokemuksistaan alkoholistit kulkevat elämän pohjavirroissa

En pystynytkään lopettamaan

”En ole ollut kännääjä, enkä rapajuoppo. Olen tissutellut. Tykkäsin kulkea viinilasi kourassa tai nappailla siideriä. Alkoholi on kuulunut elämääni aina.

Käyttö oli pitkään kohtuullista ja liittyi seurusteluun. Kun avioliitossa alkoi olla vaikeuksia, hain rentoutusta alkoholista. Viini tarjosi tietynlaista vapaudentunnetta. Oli kevyempi olo. Sitä jatkui vuosia. Elämässä tuli lisää solmuja, avioero ja masennus. Join.

Viime kesänä päätin, että en enää halua käyttää alkoholia. Minulle oli yllätys, että en pystynytkään lopettamaan. Päätin lopettaa ja ostin viiniä, päätin lopettaa ja ostin.

Alkoholi kuljetti ajatuksiani. En ollut sotkenut elämääni vielä. Hoidin työni ja murrosikäisen lapsen. Silti määrät ja kerrat kasvoivat. Lapset alkoivat sanoa, että äiti sinä juot liikaa. Itse aloin puhua samaa ystävilleni. Mutta he joivat samalla tavalla ja sain kuulla, että ei hätää, kun hoidan työni.

Minun ei oikeastaan ollut vaikea myöntää riippuvuutta. Se oli niin selkeä. En päässyt eroon alkoholista, vaikka kuinka yritin! Se oli kuin spiraali, jonka kierrokset kiihtyvät loppua kohden. Nyt pelkään viinaa, mutta en repsahtamista, jos pysyn AA:ssa. Raittius on tuonut paljon hyvää. Murrosikäinen lapseni on vapaampi, kun ei tarvitse kontrolloida äitiä.

Häpeä juomisesta on ollut valtava.”

Leena, 56

Alkoholisteja kolmessa polvessa

”Kauheinta on ollut se ajatus, että minun pitää tappaa itseni. Ja se tieto, että äitini aikanaan tappoi itsensä. Vaikka ei hän itse juonut.

Isä oli alkoholisti ja isän isä. Olen siis alkoholisti kolmannessa polvessa.

Ihanin hetki raittiina on ollut se, kun tulin oikeasti tietoiseksi siitä, mikä tämän sairauden luonne on. Tajusin, että saan toipua hurjan vakavasta, ihmisenä olemisen inhimillisestä ongelmasta. Persoonallisuuteni on eheytynyt.

En todellakaan kaipaa viinaa enää. On kauhea väärinkäsitys, että ei ole ymmärretty, kuinka vaikeasta tunne-elämän sairaudesta alkoholismissa on kyse. Kuinka hirveä määrä suomalaisia pitää rampautua huulluuden ja haudan partaalle, ennen kuin ymmärretään etanoli-nimisen liuottimen vaarat?”

Veijo, 56

Kuntoutus vai huostaanotto

”Kun 15-vuotiaana ensimmäisen kerran join lonkeron – juhlin siten ripille pääsyäni – oli tunne ihana. Rakastuin aineeseen heti. Mikä vapautus ja helpotus, mahtavaa!

Nyt häpeän paljon asioita. Humalassa haukuin ihmiset pystyyn ja selittelin jälkikäteen, että en tarkoittanut…

Jouluna neljä vuotta sitten repäisin kuuden päivän putken. Sosiaalihuolto puuttui asiaan. Olin kolmen lapsen yksinhuoltaja ja sain kaksi vaihtoehtoa: Joko lapset otetaan huostaan tai minä lähden kuntoutukseen. Rakkaus lapsiani kohtaan oli suurempi kuin itseni vihaaminen. Lähdimme kuntoutukseen koko sakki.

Ilman AA:tä en olisi jaksanut pysyä raittiina. En ilman näitä ihmisiä. Joka aamu pyydän korkeimmalta voimalta, että saisin olla tämän päivän raittiina. Illalla kiitän siitä, että sain olla.

En toivo, että oppisin kohtuukäyttäjäksi, koska en tarvitse enää sitä ainetta.

Viimeiset kuusi kuukautta olivat aivan hirveitä. Elämänilo lähti. Minä joko suunnittelin juomista, join tai olin krapulassa. Siinä sivussa kulki vaikea masennus. Krapulat olivat sietämättömiä.

Nyt olen oppinut tuntemaan; vihaa, pettymystä, iloa ja surua. Elämä on edelleen aika vaikeaa. Laskut tulevat, lapset kiukuttelevat ja vastaan kävelee ikäviä ihmisiä. Mutta minun elämäni ei kaadu siihen! Oikeastaan on aika ihanaa, että lapset uskaltavat hyppiä silmille. He luottavat minuun niin paljon.

Alkoholismi on särkyneen sydämen sairaus. Aina kun saan käveltyä sillan yli AA-yhteisöön, tiedän, että en ole enää yksin. Olen turvassa.”

Tiina, 36

Tuomiokirkon tornissa tupakalla

”Totesin jo parikymppisenä, että taidan olla alkoholisti. 32-vuotiaana pääsin AA:han. Nyt olen ollut 5,5 vuotta raittiina.

Olin ajatellut aina, etten pysty tekemään alkoholismille mitään. Oli valtava helpotus tajuta muutoksen mahdollisuus.

Kurkusta on mennyt alas perhe, paljon rahaa, mielenterveys, läheiset ihmissuhteet ja melkein henki.

Kaveripiiriäni en ole joutunut raittiuden jälkeen vaihtamaan, sillä juomisen loppuaikoina ei kavereita enää ollut.

Olin humalassa holtiton, joskus jopa väkivaltainen. Kerran poikkesin humalassa tuomiokirkon tornissa tupakalla.

Toisella kertaa päätin muuttaa Keski-Eurooppaan. Palasin takaisin selvittyäni.

Puolen tunnin tuttavuuden jälkeen olen mennyt kihloihin. Ryyppyputken jälkeen tärisin krapulassa peiton alla päiväkausia.

En aina tiennyt, mikä on totta, mikä unta. Kuolemanpelko riivasi.”

Janne, 37

Kertomukset ovat Oulun Sorsasaaren AA-yhteisön jäseniltä. Lisätietoja ja kokoontumisaikoja www.sorsasaari.org tai puhelin 041 4572841

MATTI SALMI

Tyttökalenteri ilmentää Henry Laasasen mielestä yhtä eroa mies- ja naiskulttuurissa. ”Se ei ole hyvä tai paha asia. Joku tykkää niistä, joku toinen taas ei.”

Miehen asialla

Naisten seksuaalista valtaa koskevalla kirjallaan kohua herättänyt Henry Laasanen haluaa tasa-arvoista tasa-arvotutkimusta. ”Lähtökohta ei saa olla se, että naiset ovat sorrettuja.”

Pekka Karjalainen

Tutkija **Henry Laasanen**, 41, tiesi etukäteen, että hänen kirjansa Naisten seksuaalinen valta nostaa ison haloon. Ja ellei kirja, niin viimeistään itse mies ja hänen esiintymisensä televisiossa.

Rauhallisesti, jopa kuivasti, mutta rohkeasti esiintyvä Laasanen kertoi kerta toisensa jälkeen siitä, kuinka naiset käyttävät seksuaalista valtaansa miehiin. Naiset ovat seksiasioissa niskan päällä, naivat itselleen ylempisäätyisiä miehiä ja nousevat tätä kautta parempiin piireihin.

Kaiken kukkuraksi Laasanen laukoi, että naisilla riittää vientiä, vaikka he olisivat pienipalkkaisia ammattitaidottomia pätkätyöläisiä. Riittää kunhan he ovat vain nuoria ja nättejä, eikä koulutuksella ja uralla ei ole niin väliä. Pikemminkin päinvastoin: uranaiset saattavat tyytyä vakituisen partnerin sijasta tilapäissuhteisiin – mutta hekin sosiaalisesti ylemmällä tasolla olevien miesten kanssa.

Miesparat sen sijaan joutuvat hankkimaan hyvän aseman, jotta menestyvät seksi- ja naimamarkkinoilla. Eikä tämä pelkästään riitä, vaan lisäksi miehen pitää olla kohtuullisen näköinen ja osata käsitellä naisia. Miehen asema on keskeisin asia. Naimamarkkinoille syntyy tyhjiö, jossa on huonosti menestyviä miehiä, jotka eivät saa naista, Laasanen julisti kasvot peruslukemilla.

Ei ihme, että naiset ja melkein kaikki miehet älähtivät. Ja lujaa. Lunta tuli tupaan joka ovesta.

Laasanen ei hämmenny, vaan naureskelee rauhallisesti. Hän vastaa sanoistaan. ”Totta kai oli varmaa, että palautetta tulee. Niin, ja kyllä kirjaa pitää markkinoida”, Laasanen sanoo, mutta ei myönnä tätä enempää, että kohun nostatus olisi ollut mainoskikka.

Mies vakavoituu. ”Keskustelu on pyörinyt ennakkoluulojen varassa. Itse kirja on tiukan tieteellinen, eikä minulla ole siinä mitään moraalista ulottuvuutta. Selostan vain, mitä on naisten ja miesten seksuaalinen valta ja miten pariutumismarkkinat toimivat.”

Hän teroittaa, että kirja on taloustieteellinen ja tekninen analyysi, vaikka jotkut arvostelijat ovat teilanneet kirjan tieteelliset perusteet esimerkiksi siitä, miten pariutumisvietit toimivat.

”Toimittajat ovat jättäneet itse pääasian sivuraiteelle”, Laasanen sanoo.

No, mitä hän sitten halusi kertoa kirjallaan?

”Olen kyseenalaistanut esimerkiksi palkkatasa-arvon käsitteen. Tästä olisi löytynyt hyviä lööppejä, koska koko suomalainen tasa-arvopolitiikka perustuu tähän. Vaikka miesten ja naisten palkat saadaan samalle tasolle, se ei johda siihen, että miesten ja naisten elintaso olisi sama, vaan siihen, että naisten kulutukseen siirtyisi paljon enemmän varallisuutta kuin miesten. Tämä tapahtuu juuri sen vuoksi, että naiset avioituvat ylöspäin itseään paremmassa sosiaaliekonomisessa asemassa olevien kanssa”, Laasanen vakuuttaa.

Laasanen ei aio jättää aihetta tähän. Hän valmistelee väitöskirjaa miesten tasa-arvo-ongelmista. Hänen viestinsä on, että miesten ongelmat ovat yhteiskunnan tabu, ja miehet otetaan huonosti huomioon tasa-arvopolitiikassa.

”Miehillä on enemmän tasa-arvo-ongelmia kuin naisilla”, Laasanen sanoo. ”Tämä on karkeassa ristiriidassa nykytutkimuksen kanssa: siinä kaikki tasa-arvoresurssit on suunnattu naisten tasa-arvo-ongelmien tutkimiseen ja heidän auttamiseensa.”

Laasanen listaa perusteluita, joista ensimmäinen ja tärkein on asevelvollisuus. ”Kyse on vankeuden uhalla tehdystä pakkotyöstä, joka kohdistuu miehiin, ei naisiin. Tasa-arvopolitiikka ei ole puuttunut tähän mitenkään. Ihmettelen.”

Lisäksi miesten elinikä on noin kahdeksan vuotta lyhyempi kuin naisten, Laasanen muistuttaa. Entä kurjalisto, kodittomat, syrjäytyneet, alkoholistit ja itsemurhan tehneet? Heistä noin 90 prosenttia on miehiä, mutta siitä huolimatta heitä ei ole huomioitu tasa-arvopolitiikassa juuri lainkaan.

Huoltajuuteen liittyvät ongelmat ovat kärkipäässä. ”Isillä on todistustaakka: heidän pitää osoittaa olevansa parempia kuin äidit, jotta he voisivat saada huoltajuuden.”

”Isillä on todistustaakka: heidän pitää osoittaa olevansa parempia kuin äidit, jotta he voisivat saada huoltajuuden.”

Tätä todistustaakkaa raskauttaa lisäksi se, että sosiaalityöntekijöistä suurin osa on naisia. Myös korkeakouluissa on huomattava naisten yliedustus, mutta sitä ei ole mitenkään muistettu tasa-arvopolitiikassa, Laasanen huomauttaa.

Miesten tasa-arvo-ongelmista ei ole Laasasen mielestä juuri minkäänlaista tietoa, koska mitään tällaista tutkimusta ei ole. ”Sen sijaan Suomessa löytyy useita naistutkimuksen laitoksia, jotka perustuvat feministisen ideologian varaan. Ne tutkivat, millä tavalla naiset ovat alistettuja, uhreja ja sorrettuja yhteiskunnassa. Siinä ei sinällään ole mitään epätieteellistä, mutta jos tällainen on tutkimuksen lähtökohtana, niin mitä muita johtopäätöksiä voi tulla kuin, että naiset ovat alistettuja ja uhreja?”

Miesten tasa-arvotutkimusta olisi syytä lisätä, Laasanen vaatii. ”Tasa-arvotutkimus on kaikkein epätasa-arvoisin osa yhteiskuntaa. Ennen kuin luotettavaa tietoa voi saada miesten tasa-arvo-ongelmista, pitäisi tutkia, mitkä ne tasa-arvo-ongelmat ovat.”

Hänen mielestään koko sukupuolten tutkimus pitäisi saada tieteelliseksi tutkimukseksi, jossa tutkitaan miehiä yhtä lailla uhreina kuin naisiakin.

”Tällä hetkellä tasa-arvotutkimusta dominoiva feministinen ideologia yrittää käytännössä estää sen, että miehiä tutkittaisiin uhreina. Tämä pitäisi saada tieteelliselle pohjalle, jotta tutkittaisiin yhtä lailla niin miehiä kuin naisia”, hän sanoo.

Keskusteluissa Laasanen on julistettu jopa luuseriksi, joka ei itse saa naisia. Nykyään Laasanen asuu vuokrayksiössä kahden kissansa kanssa. Hän on ollut naimisissa, mutta eronnut. Hän seurustelee vakituisesti, ja seurustelua on kestänyt pari vuotta.

Laasanen on erikoistunut älykköpeleihin ja on menestynyt shakissa ja bridgessä.

Todennäköisesti hänestä kuuluu vielä. Viimeistään silloin, kun väitöskirja ilmestyy.

Kuka?

HENRY LAASANEN

- Asuu Jyväskylässä, syntyi siellä 41 vuotta sitten.
- Eronnut, seurustelee, ei ole lapsia. Asuu kahden kissan kanssa.
- Herätti runsaasti keskustelua kirjallaan Naisten seksuaalinen valta, joka perustuu hänen pro gradu -työhönsä.
- Yhteiskuntatieteiden maisteri, valmistelee parasta aikaa väitöskirjaa miesten tasa-arvo-ongelmista Suomessa.
- 1980-luvulla shakin avoimen SM-turnauksen kakkonen ja shakkimestari.
- 1990-luvulla Bridgen Suomen GP-sarjan voittaja ja kaksi Suomen cupin voittoa, pelasi myös maajoukkueessa.
- 2003 oli pingiksen Suomen rankingissa 67.